

BMC

YACHT GROUP

Omgevingswet als vliegwiel voor verandering

BMC: uw partner bij de invoering van de Omgevingswet

Partners in verbetering

De Omgevingswet als veranderopgave

De Omgevingswet zorgt voor een volledig andere sturing op de fysieke leefomgeving en heeft daarmee impact op bestuur, organisatie en samenleving. Alle omgevingswetgeving is voortaan gebundeld in één wet. Dit vraagt om een andere manier van werken. BMC helpt graag om uw organisatie voor te bereiden op de totale opgave met bijzondere aandacht voor de impact op uw organisatie, op individueel en op teamniveau.

De samenloop van inzet om te voldoen aan de doelen van de Omgevingswet vraagt om stappen te (blijven) zetten, ook al is de datum van invoering later dan gedacht.

Hoe ver is uw organisatie met de implementatie van de Omgevingswet? En wat staat in uw gemeente centraal in de implementatie van deze wet? De wet betekent een omslag in het denken over (uitvoering van) omgevingsbeleid en 'dwingt' overheden tot het maken van keuzes over de gemeentelijke rol bij inrichting en aanpassing van beleid, bestemmingsplannen, regels en procedures.

De wet vereist de ontwikkeling van een nieuw stelsel van instrumenten, want alleen dan lukt het om in acht weken een integrale vergunning te verlenen. Een stelsel dat aansluit bij de wensen van de betreffende overheid: andere rollen, verregaande digitalisering, herschikking van processen en systemen en meer maatschappelijke participatie. Voor organisatie en bestuur betekent de wet een andere houding en ander gedrag. De Omgevingswet vraagt om een nieuwsgierige overheid, die lef toont en ruimte laat voor initiatief. Om de implementatie in lijn te organiseren.

De transformatie (houding en gedrag) naar deze moderne overheid gaat naar ons idee gelijk op met de transitie (instrumenten en digitalisering) en vraagt doorlopend reflectie. Eigenaarschap en

verantwoordelijkheid nemen staan daarbij centraal. Vanuit dit gedachtegoed werkt BMC graag met u mee aan de opgave Omgevingswet. Dit vraagt zowel inhoudelijke als organisatorische keuzes. Hoe gaat ú om met lokaal maatwerk, sneller besluiten, integraal, transparant met een belangrijke rol voor bewoners en bedrijven en bezoekers?

Sturen in de geest van de wet

Welke keuzes u ook maakt, de Omgevingswet heeft gevolgen voor uw bestuur en uw organisatie. De wet vraagt dit immers. Maar los van de opdracht biedt de Omgevingswet vooral ook kansen. Kansen om de fysieke leefomgeving meer samen met inwoners vorm te geven waardoor u een positieve impact realiseert voor inwoners en de samenleving.

Daar waar het in de huidige situatie gaat om vertrouwde zaken als bestemmingsplannen, beleidsnota's, vergunningstelsels en procedures, ontstaat door de komst van de Omgevingswet een transitie van sectoraal naar integraal werken en handelen. En van het toetsen van plannen naar het stimuleren en faciliteren van initiatieven in de geest van de wet. De nieuwe werkwijze vraagt naast een andere houding en mogelijk om ander gedrag, nieuwe competenties en vaardigheden van organisatie en bestuur. En uitgangspunt voor

verandering zou moeten zijn 'hoe kan het wel'? Om dat te bereiken weten we dat de implementatie van de wet voor slechts 20% gaat over techniek en inhoud en 80% over cultuur, houding en gedrag. Niet vanuit regelgeving, maar vanuit vertrouwen werken met bewoners- en belangengroepen is de uitdaging. Het is zoeken naar een nieuwe balans tussen participatie van inwoners en sturing via regels en procedures vanuit de gemeente. Een balans die een positieve impact op wijk, stad en dorp maakt en werkbaar blijft voor de organisatie en het bestuur, daar draait het om. Dát is sturen in de geest van de wet.

Verbeter de regels, begin bij jezelf

Wat betekent het handelen in de geest van de Omgevingswet voor uw organisatie? Het is belangrijk om vooraf goed na te denken over de vraag wat het voor u betekent om te handelen in de geest van de wet. Welke rol ziet u voor uw gemeente weggelegd; wat is uw sturingsfilosofie? Die filosofie heeft effect op de invulling van de instrumenten van de Omgevingswet: uw eigen instrumenten moeten passen als een jas bij uw manier van werken. De rol die u inneemt heeft ook gevolgen voor de houding en het

handelen van uw bestuur, uw organisatie en uw medewerkers. Handelen naar de letter maar vooral in de geest van de Omgevingswet is een veranderopgave voor overheden.

De opgave is tweeledig: hij bestaat uit transitie en transformatie. De transitie van het anders inregelen van de nieuwe taken, eisen en verantwoordelijkheden die via de instrumenten zichtbaar wordt. Waarbij het voldoen aan de wettelijke eisen centraal staat. Bij transformatie gaat het om de omgang met de nieuwe taken, eisen en verantwoordelijkheden om de gewenste manier van werken te bereiken. Houding en gedrag staan hierin centraal.

Vooral transformatie is niet van de ene op de andere dag gerealiseerd. Hoe creëer je, in de waan van de dag en de 'winkel' die open moet blijven, ruimte en rust om focus aan te brengen en keuzes te maken? Keuzes die het inhoudelijk werk, de organisatie en de financiering van het nieuwe stelsel raken. Een ieder kan de keten van verandering als een radar in werking zetten.

BMC: uw adviespartner bij de Omgevingswet

BMC en de Omgevingswet

BMC is ervan overtuigd dat het lef vraagt om scherpe keuzes te maken. Wij bieden maatwerk en helpen bij het in kaart brengen van de impact en het maken van die scherpe keuzes, op inhoud, organisatie en financieel gebied. En dit in samenhang met elkaar. BMC biedt praktische handvatten om aan de slag te gaan met de transitie naar de Omgevingswet en met de benodigde transformatie van uw organisatie. Wij nemen juist de individuele eindgebruiker als vertrekpunt van de digitale dienstverlening, technische materie brengen we terug tot een 'menvraag'. Immers, in staat zijn om de technische regels en procedures aan te passen (de transitie) zegt ook of en vooral in welke mate uw gemeente in staat is om zelf te veranderen (transformatie).

BMC geeft bestuurs- en managementadvies bij de implementatie van de Omgevingswet op de inhoudelijke en organisatorische manier van werken. En we schenken aandacht aan de aanpassingen in de organisatie op cultuur, houding en gedrag. Onze dienstverlening is ingericht vanuit het gedachtegoed dat door samen op te trekken - inwoners, bestuurders, managers en medewerkers - bestaande manieren van werken kunnen worden veranderd om het gewenste resultaat te behalen. Daarmee benutten we de kansen van de Omgevingswet maximaal en sluiten we nog beter aan bij wat de maatschappij van ons vraagt. BMC levert maatwerkoplossingen.

Impactanalyse: wat betekent de Omgevingswet voor uw organisatie?

Is uw organisatie klaar voor de Omgevingswet? Wat die impact is, is sterk afhankelijk van de mate waarin u ruimte wilt bieden voor initiatieven uit de samenleving en de manier waarop u uw eigen rol invult; uw sturingsfilosofie. Is uw organisatie er klaar voor om die ambitie waar te maken? Wat zijn de gevolgen van de door u te maken keuzes?

De impactanalyse helpt u al deze vragen te beantwoorden en juiste keuzes te maken. Het brengt in kaart wat de Omgevingswet voor úw organisatie betekent.

We bekijken de incidentele en structurele impact. Met aandacht voor de kwantitatieve (aantal fte, financiële impact) en kwalitatieve gevolgen

(het verschil tussen aanwezige en benodigde competenties). We hanteren hiervoor ons eigen rekenmodel Omgevingswet aangevuld met benchmarkgegevens uit onze 'Fitte organisatie'.

In een korte periode leidt dit tot een analyse die u helpt om instrumenten, programma's, omgevingsvisies en -plannen verder invulling te geven en de verandering te volgen.

BMC is daarnaast in staat om die impact te duiden: op organisatie-, team- en individueel niveau, bijvoorbeeld met de RolVastWijzer. Dit model duidt de veranderopgave tussen de rol die u nu vervult en de rol die u met de Omgevingswet zou willen vervullen. Maatwerk is de kern!

Stappenplan: werken in de geest van de Omgevingswet

Werkt u al in de geest van de Omgevingswet? U kunt nu al starten om met elkaar te leren wat voor uw organisatie wel of niet werkt en in hoeverre het past in uw gemeente. Met ons stappenplan bent u in staat om op een verantwoorde manier voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet.

In het stappenplan staan keuzes centraal. Keuzes aan de hand van de vraag hoe u wilt handelen in de geest van de Omgevingswet en wat dit betekent voor uw organisatie. Een stappenplan voor een managementteam bevat uiteraard andere acties, dan die voor een inhoudelijk team.

Daarom werken we steeds nauw samen met de betrokken teams. Zo vergroten we eigenaarschap en krijgen alle betrokkenen zicht op de betekenis van de Omgevingswet voor hun taken, rollen, houding en gedrag.

Programma leren en ontwikkelen op inhoud en gedrag

De implementatie van de Omgevingswet kan een handvat zijn voor het bereiken van doelen met de samenleving, op dienstverlening en op organisatieontwikkeling. Alle betrokkenen in dit verandervraagstuk kunnen bijdragen aan het bereiken van de doelen die de Omgevingswet beoogt. Daarbij gaat het om ontwikkeling van kennis, maar meer nog om ontwikkeling op houding en gedrag. BMC is in staat om de beoogde verandering op inhoud en organisatie samen te brengen in een ontwikkeltraject op maat. Bij het inrichten van het maatwerkprogramma zet BMC specifiek ontwikkelde instrumenten in. Bijvoorbeeld de inzet van de e-learning gericht op het volledig werken in de geest van de Omgevingswet, de Competentiescan als basis voor de ontwikkeling van teams en medewerkers en de Datagame voor het creëren van databewustzijn.

Competentiescan en analyse: is uw team Omgevingswetproof?

Zijn uw teamleden of deelnemers aan de omgevingstafel echt 'Omgevingswetproof'? En beschikken zij over de juiste competenties en vaardigheden om te werken in de geest van de wet? De competentiescan brengt voor u in beeld op welke manier u uw medewerkers kunt ontwikkelen. Met een wetenschappelijk onderbouwde competentiescan meten we hoe wendbaar het team is: we meten veerkracht, eigenwaarde, probleemoplossend vermogen, communicatie, ondernemerschap en samenwerken. En we leggen de verbinding tussen relevante domeinen. De resultaten zijn individuele profielen en een teamprofiel. Die zijn de basis voor ontwikkeling van teams en medewerkers.

De scan kan volledig digitaal plaatsvinden. De doorlooptijd is drie tot zes weken. Aanvullend kunnen we de resultaten analyseren met interviews, werksessies en door mee te lopen en mee te kijken. Het resultaat hiervan is een rapport met conclusies en concrete aanbevelingen. De doorlooptijd van deze analyse is circa twaalf weken.

E-learning Omgevingswet

Onze ervaring, inhoudelijke kennis en expertise in training en coaching hebben we gebundeld in een online cursus over de Omgevingswet.

Deze e-learning geeft cursisten een volledig beeld van de werking van de wet en stimuleert werken in de geest ervan. Zo biedt de cursus concrete handvatten voor de invulling van de rol van uw organisatie en de individuele rol van uw medewerkers.

De cursus bestaat uit vier modules:

- 1 algemene informatie over de Omgevingswet
- 2 het nieuwe vergunningenproces
- 3 het Digitaal Stelsel Omgevingswet
- 4 de menskant

Datagame

Wilt u databewustzijn creëren bij uw teams in het kader van de Omgevingswet? Dit kan via onze digitale en interactieve datagame.

Als casus hanteren we 'het vinden van een locatie voor een festival'. Dit vraagstuk is opgezet volgens een vernieuwende methode van 'serious gaming'. De uitvoering van de datagame biedt naast inzichten op Omgevingswet en datagedreven werken de mogelijkheid om goede groepsdynamiek digitaal tot stand te brengen waardoor het gesprek over veranderen op gang komt.

Datagedreven werken & digitalisering

Is uw organisatie klaar voor het verlenen van de digitale dienstverlening die de Omgevingswet beoogt? Hoe databewust zijn uw medewerkers? De digitalisering van de Omgevingswet richt zich op een verbeterde dienstverlening, informatievoorziening en samenwerking tussen betrokken partijen. Daarbij vraagt de Omgevingswet meer dan ooit om datagericht werken. In veel gevallen moet vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet binnen acht weken een aangevraagde Omgevingsvergunning zijn afgegeven. Datagedreven werken helpt bij het verhogen van de snelheid en transparantie bij afwegingen.

Op bestuurlijk niveau heeft data een cruciale rol bij een goede invulling van de opgaven die de Omgevingswet meebrengt. Dan gaat het om inrichten van het systeem maar ook over het up-to-date houden van de data in dat systeem. Elk systeem is immers net zo betrouwbaar als de data waarmee het is gevuld.

Digitalisering en datagedreven werken is al een belangrijke opgave in het publieke domein en gaat niet alleen om de techniek, maar is een veranderingige opgave. De opgave digitale transformatie is een kernexpertise binnen de adviespraktijk van BMC en begeleidt overheden bij de ontwikkeling van een waardegedreven organisatie met behulp van data. We werken daarbij samen met gerenommeerde businesspartners op het gebied van datascience en -technologie.

Naast onze inhoudelijke kennis op vele beleidsterreinen als het fysiek domein, beschikt BMC over experts op het gebied van verandermanagement, informatievoorziening, data-analyse, informatieveiligheid en privacy. Daarmee zijn wij in staat om een integrale aanpak te bieden, waarbij de nieuwste technologische mogelijkheden en datatoepassingen optimaal worden gecombineerd met onze inhoudelijke kennis van de publieke sector, datamanagement, informatieveiligheid en privacy.

Projectondersteuning & programmamanagement

BMC helpt u bij het vormgeven van de diverse beleidsinstrumenten die onder de Omgevingswet vallen. Een instrument als de omgevingsvisie biedt bij uitstek een kans om samen met inwoners en partners scherpe keuzes te maken voor de toekomst en om focus aan te brengen in gemeentelijke projecten. Belangrijk is om vervolgens ook te monitoren in hoeverre maatschappelijke doelen gehaald worden en of bijsturing nodig is.

Voor het concreet maken van een bepaalde integrale opgave voor een bepaald beleidsthema of gebied kan een programma worden ingezet (zoals een duurzaamheidsprogramma of een gebiedsprogramma). En een kans voor de gemeente(raad) om te sturen op realisatie van maatschappelijke opgaven. Denk aan de woningbouwopgave, de energietransitie en klimaatadaptatie.

Het omgevingsplan bevat tot slot alle regels over de fysieke leefomgeving. De regels gaan over activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook moeten functies aan locaties toegekend worden, zodat duidelijk is wat er op een locatie mogelijk is aan gebruik, waarvoor een bepaalde locatie is bedoeld of wat op een locatie aanwezig is.

Wij bieden programmamanagers en projectondersteuners voor de invoering van de Omgevingswet als geheel en projectleiders voor omgevingsplannen, omgevingsvisies en omgevingsprogramma's. Ook werken bij ons adviseurs die zich bezighouden met specifieke thema's, zoals gezondheid, financieel, organisatie-ontwikkeling, HRM en juridisch. Zij brengen ervaring mee bij een grote diversiteit aan opdrachtgevers zoals gemeenten, provincies, GGD's en Omgevingsdiensten.

Een overheid die werkt voor bewoners, bedrijven en bezoekers

Wilt u ook stappen zetten in de veranderingsprocessen op weg naar een overheid die werkt, voor haar bewoners, bedrijven en bezoekers?

**Neem dan contact met ons op.
BMC helpt u graag op weg!**

Meer informatie & contact

Voor meer informatie over hoe wij uw organisatie kunnen helpen bij de invoering van de Omgevingswet en voor het maken van een (vrijblijvende) afspraak kunt u contact opnemen met onze (senior) adviseur(s) via telefoonnummer (033) 496 52 00 of per e-mail.

Ingrid Kersten
managing consultant
Omgevingswet
06 - 21 29 66 98

Casper Hopman
commercieel manager
Fysiek Domein
06 - 53 62 68 41

Dirk van der Biezen
commercieel manager
Bestuur & Bedrijfsvoering
06 - 51 51 00 84

Kijk voor meer informatie ook eens op onze website www.bmc.nl